

GJENOPPTAS ESPEN LUND-SAKEN?

Høyesterett har enstemmig avslått å gjenoppta Espen Lunds sak til ny forhandling. Grunnlaget for advokatenes begjæring var at et av jurymedlemmene ved første gangs behandling – husmor Åse Solberg – kunne være inhabil fordi hennes mann var politiadjutant og kollega av påtalemyndigheten. Avslaget var en knusende skuffelse for Espen Lund selv.

OLE-JACOB HOFF

– Advokat Morten Kjensli, habilitetsspørsmålet ble en for tynn knagg å henge gjenopptagelsen av Espen Lund-saken på?

– Vi så på det som en snarvei til å få gjenopptatt saken. Gjenopptagelsen er viktig og vårt håp var at så lang tid som disse tingene tar, kunne dette forsøket få Høyesterett til å skynde på.

– Nå blir begjæringen om gjenopptagelse en svær affære?

– Ja. Svær og vanskelig.

– Hvor stort er håpet om å lykkes?

– Håpet ligger delvis i den nye straffeprosessloven, som skulle tre i kraft ved årsskiftet. Den tillater gjenopptagelse på grunnlag av *alle* forhold som har betydning for saken – altså ikke på grunn av bare nye momenter som den gamle loven forutsatte.

– Hvorledes kan en mann som vitterlig ikke engang befant seg på stedet, få en like streng straff som de som begikk udåden?

– Vel, norsk rettspraksis er at den person som er med på planlegging av en udåd er like skyldig som den som utfører den. Espen Lund ble dømt for å ha planlagt det hele.

– Det virker nok så uhyrlig.

– Det kan ihvertfall virke uforståelig at noe som kan ha vært et rent tanke-spinn, noe Espen Lund avsto å være med på å iverksette – det blir han dømt for.

– Er ikke dette synet på «medvirkning» nok så oppsiktsvekkende?

– Det er noe som henger igjen etter landssvikoppgjøret. Da ble begrepet «medvirkning» tøyet svært langt.

– Hvorfor er det så viktig å få saken tatt opp igjen?

– Fordi atmosfæren idag er en annen enn under Hadelands-saken. Flere

«Begjæringen om gjenopptagelse blir en svær og vanskelig affære.»

og flere føler at dommen er gal. Stemningen dengang var ladet bl.a. av spekulasjonene om «Vigilante» og «Odesa». Juryen kunne umulig unngå å være påvirket av opphisselsen og sensasjonsjakten rundt saken.

– Hvilke nye momenter kommer til nå?

– Blant annet det som pressen selv har skrevet. Det vidner om en voksende erkjennelse av at pressen var med på å dømme Espen Lund i en grad som den selv ikke lenger finner rimelig. Og i og med at så er tilfelle, blir moment nr. 2 at det vil gjenopprette tilliten til dom-

stolene at saken blir gjenopptatt. Et moment nummer tre er det faktum at Johnny Olsen forklarte seg uriktig; det opplyste han om, men det ble ikke tatt hensyn til; dette gjelder også andre forklaringer. Et fjerde moment er hva jeg vil kalle en «forsvarsteknisk kortslutning» som gikk ut på at psykiaterne ble avhørt forut for avgjørelsen av skyldspørsmålet. Dette gir nok loven anledning til, men det vanlige er at psykiaterne blir avhørt etter at skyldspørsmålet er avgjort, og at deres betenkning blir et moment for straffeutmålingen – altså hvorvidt domfelte var ved bevissthet i gjerningsøyeblikket, osv.

– Og når vil dere greie å få saken gjenopptatt?

– Begjæringen blir ekspedert så snart loven er trådt i kraft, hvilket avhenger av om Stortinget får saken behandlet i høst. I beste fall 1. januar, i verste fall 1. juli neste år. □

«Flere og flere føler at dommen er gal.»